

wetenschappelijk internationaal verkeer de geneeskundige wetenschap slechts nadeel kan berokkenen.

Utrecht, Augustus 1915.

M. A. VAN HERWERDEN.

WALGELIJKE LECTUUR.

In mijn woonplaats, en zeker in wel meer plaatsen in ons land, werd deze week aan de deur afgegeven een proefnummer van 4 bladzijden van een roman, getiteld: „Louise, of zestien jaren in een krankzinnigengesticht”, schrijver ARMAND VALENTIN, uitgave van HEIERMAN en Co., hoofdkantoor Looiersgracht n°. 43 te Amsterdam.

In hoofdstuk I wordt een geschiedenis medegedeeld van een meisje, dat op verzoek van een barones moet verdwijnen en daarom in een krankzinnigengesticht wordt opgenomen. „Dokter, fluistert ARABELLA”, zoo staat er, „die meid moet verdwijnen! Nooit mag zij meer onder de menschen komen. De geneesheer-directeur antwoordde onverschillig: Hm, in mijn inrichting is zij voorgoed uit de maatschappij verbannen. Maar ik reken op uw erkentelijkheid, barones!

Gij kent mijn mildheid bij ervaring, dokter, fluisterde ARABELLA zacht. Heb ik u niet vorstelijk beloofd, toen ik in dit huis heimelijk aan een kind het leven schonk?

Zoo is het, barones. Ook thans zult gij over mij tevreden zijn. Eer drie maanden zijn verstreken is deze vrouw nog slechts een schaduw, over een half jaar is zij doodelijk zwak en voor het jaar zijn kringloop volbracht heeft, zal zij — dat zweer ik, barones — het lot gedeeld hebben van al degenen, die aan mijn hoede zijn toevertrouwd. Zij zal dan werkelijk krankzinnig zijn: laat mij daar maar voor zorgen”.

Hoofdstuk II is getiteld: „De verborgenheden van het krankzinnigengesticht”. Het vertelt o.a. van kwalijk riekende zalen, in lompen gehulde patiënten en beschonken bewaaksters.

Deze roman zal wekelijks verschijnen, 16 groote bladzijden geïllustreerd en over 2 kolommen gedrukt, voor den prijs van 6 cent per nummer van 16 bladzijden, vrij aan huis bezorgd.

Zou het niet mogelijk zijn, dat de verdere uitgave hiervan verboden werd, opdat niet de meest verkeerde voorstellingen over krankzinnigengestichten gekweekt worden in het brein van het volk, dat dergelijke romannetjes zoo gretig verslindt?

Neede, 18 Augustus 1915.

Dr. A. TH. PLANTEN.

NEDERLANDSCHE GENEESHEEREN NAAR CANADA.

Een van mijn familieleden, die meermalen in Westelijk Canada vertoefde en daar uitgebreide relaties bezit, vestigde mijn aandacht er op, dat er daar een uitnemende gelegenheid is voor Nederlandsche dokters, om een uitstekende positie te verwerven, te meer, wijl er ook in de grootere plaatsen (van 10000 tot 100000 inwoners) beslist gebrek aan goede geneeskundige hulp is.

In het algemeen wordt de praktijk er uitgeoefend door buitenlandsche dokters, wier kunde dikwijls zeer veel te wenschen overlaat. Een Nederlandsche geneesheer, die zich daar zou vestigen, kan dadelijk op eenige praktijk rekenen, ook doordat in de groote plaatsen overal Nederlanders wonen. Hij moet genees-, heel- en verloskunde uitoefenen, de Engelsche taal machtig zijn en een Engelsch „license” bezitten, welke, zooals bekend is, nogal gemakkelijk kan worden verkregen. Daarenboven moet hij, behalve over de noodige instrumenten, over een kapitaal van 3000 tot 6000 dollar kunnen beschikken, teneinde verzekerd te zijn, den eersten tijd behoorlijk door te komen.

Hoewel ik wel weet, dat zeer vele collega's liever strijd voeren om hier als genees-

heer een matig bestaan te verwerven, dat er in Indië te weinig en hier te veel artsen zijn, heb ik gemeend goed te doen, het bovenstaande ter kennis te brengen, mij gaarne bereid verklarende, alle gewenschte nadere inlichtingen te geven.

Rotterdam, 20 Augustus 1915.

F. D. A. C. VAN MOLL.

HET BEROEPSGEHEIM VAN DEN OFFICIER VAN GEZONDHEID.

Waar dit onderwerp in de laatste weken aan de orde is, komt het mij voor, dat één belangrijk punt over het hoofd gezien wordt. De militairen heeten te hebben recht op vrije geneeskundige behandeling; die uitdrukking is onjuist; het geldt hier geen recht; die geneeskundige behandeling wordt niet gegeven in het belang van den militair, maar in dat van den staat. (In het voorbijgaan zij opgemerkt, dat het recht op vrije geneeskundige behandeling voor de vrouwen en kinderen niet is een meer of minder consequente uitbreiding van een „recht” van den militair, maar iets principieel verschillends). De staat stelt dokters aan, om zijn militairen in behoorlijken staat van strijdvaardigheid te onderhouden, evenals hij paardenartsen aanstelt voor zijn paarden en ingenieurs voor zijn kazernes, forten en schepen.

Het beroepsgeheim van den arts nu berust op de hoedanigheid van dezen als de vertrouwensman van zijn patiënten; maar de officier van gezondheid is niet de vertrouwensman van den patiënt, maar van den staat, die hem aanstelde in zijn belang, niet in dat der militairen (gelijk hij dat doet tegenover een paard en een schip, die geen eigen belang hebben), al dekken die twee belangen elkander nu toevallig.

Ik weet wel, dat met deze opmerking de moeielijkheid niet is opgelost; het was integendeel zelfs mijn bedoeling, aan te toonen, dat zij nog iets moeielijker is, dan men zich algemeen schijnt voor te stellen.

's-Gravenhage, 21 Augustus 1915.

Dr. D. SNOECK HENKEMANS.

EEN GEVAL VAN HYPOPINEALISME.

Naar aanleiding van het in het nummer van 21 Augustus beschreven geval van hypopinealisme, zou ik gaarne den heer PETERS willen vragen, waarom hij de mogelijkheid van een gezwel der bijnier, door deze niet te noemen, geheel uitsluit.

FALTA noemt eenige gevallen uit de literatuur, waarbij hyperfunctioneerende gezwellen van de bijnierschors in het kinderlijke organisme eveneens abnormaal snelle lichaamsontwikkeling, abnormalen haargroei en voortijdige ontwikkeling van de geslachtsdeelen gaven. Weliswaar ontbrak hierbij de vetzucht zelden, maar toch in enkele gevallen.

Een grooter gezwel (GRAWITZ-gezwel misschien?) zou hier, door druk op de nier, de haematurie, het eiwit en de cylinders kunnen verklaren. De polynucleose, die WESTPHAL in dergelijke gevallen vond, als verschijnsel der hyperfunctie van het chromaffine weefsel, beschouwt FALTA als een tijdelijken prikkelingstoestand van dit weefsel door het groeiende schorsgezwel.

In elk geval schijnt mij een gezwel van de bijnierschors niet geheel uitgesloten, temeer daar de hersenverschijnselen zoo gering zijn.

Amersfoort, Augustus 1915.

D. VAN WALREE.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Geneeskundige onderzoekingen der arbeidsinspectie in 1913.

Onze redactie mocht een exemplaar ontvangen van het verslag omtrent de geneeskundige onderzoekingen der arbeidsinspectie in 1913 en mededeelingen omtrent